

Nacionalni program za fitosanitarnu kontrolu i kontrolu *Drosophila suzukii* Matsumura u Bugarskoj

Автор(и): Растителна защита

Дата: 03.05.2017 Брой: 5/2017

*Glavni cilj programa je razjasniti trenutni status *Drosophila suzukii* u Bugarskoj te odrediti potencijalne granice njezine rasprostranjenosti i usjeve pod rizikom u zemlji. Predviđen je razvoj programa suzbijanja za sprječavanje i ograničavanje širenja *Drosophila suzukii* u zemlji.*

Ovaj program izradila je skupina znanstvenika iz Instituta za znanost o tlu, agrotehnologije i zaštitu bilja N. Poushkarov, Šumarskog sveučilišta i stručnjaka iz Bugarske agencije za sigurnost hrane, koristeći rezultate velikog broja znanstvenih publikacija iz Europe, Azije i Amerike, kao i vlastite studije.

Drosophila suzukii Matsumura (Diptera: Drosophilidae) je vrsta iz umjerenog i suptropskog klimatskog pojasa. Podrijetlom je iz jugoistočne Azije i sukcesivno se proširila na mnoge zemlje Azije, Sjeverne Amerike i Južne Amerike. U Europi je *D. suzukii* prvi put utvrđena u Španjolskoj 2008. godine. U roku od nekoliko godina, vrsta se proširila na gotovo sve zemlje kontinenta.

Ženke *D. suzukii* polažu jaja na zdrave, zrele plodove koji još nisu otpali. Glavnu štetu uzrokuju ličinke koje se hrane mesnatim dijelom plodova. U roku od nekoliko dana plodovi se deformiraju, omekšaju i postaju neprikladni za prodaju.

D. suzukii ima karakteristike koje je čine posebno opasnim štetnikom za voćarsku proizvodnju u Bugarskoj i širom svijeta, budući da vrsta ima: 1) visok reproduktivni potencijal i brzi razvojni ciklus s do 13 generacija godišnje; 2) visoku biološku plastičnost i toleranciju na širok raspon klimatskih uvjeta (od ekvatora do sjevernih dijelova umjerenog klimatskog pojasa i od razine mora do alpske zone u planinama); 3) značajan potencijal za širenje uglavnom

preko zaraženih plodova (u Europi 1400 km u jednoj godini); 4) velik broj

domaćina (preko 90 uzgajanih i samoniklih vrsta, od kojih se mnoge pojavljuju u Bugarskoj); 5) uzrokuje značajnu ekonomsku štetu na plodovima koštuničavog i bobičastog voća.

Najpoželjniji domaćini su borovnice, maline, jagode, kupine, trešnje, breskve, marelice, šljive, grožđe itd. Bez provedbe odgovarajućih mjera, šteta koju uzrokuje *D. suzukii* iznosi 500 milijuna dolara godišnje u zapadnim državama SAD-a. Studije provedene 2013. pokazuju da se ukupni gubici u istočnim dijelovima SAD-a procjenjuju na 27,5 milijuna dolara. U Oregonu, uzgajivači breskvi primijetili su gubitke od do 80% u nekim

voćnjacima, a u malinama su utvrđeni gubici od do 20%. U Kaliforniji je 2009. uništeno oko 1/3 proizvodnje trešanja, uz visoke gubitke utvrđene i u šljivama. 2010. u Francuskoj i Italiji zabilježeni su gubici od *D. suzukii* u iznosu od 80% u jagodama i malinama. Gubici od napada *D. suzukii* na 40.000 debara bobičastog voća u pokrajini Trento u Italiji procijenjeni su na 500.000 eura za 2010. i na 3

milijuna eura za 2011. 2010. u Švicarskoj i Francuskoj uočena je značajna šteta na borovnicama, a 2012.–2014. u Švicarskoj i Njemačkoj na nekim sortama grožđa kao što su Merlot, Pinot Noir, Sauvignon Blanc itd.

Ovaj program izradili su prof. dr. sc. Olya Karadjova, prof. dr. sc. Slavimira Draganova, prof. dr. sc. Rumen Tomov, dr. sc. Zhenya Ilieva, Mariyana Laginova, Ivanka Ivanova, Snezhana Prodanova, Nikolay Rosnev, Lazar Chavdarov i namijenjen je stručnjacima za zaštitu bilja.

Nacionalni program fitosanitarne kontrole i upravljanja vrstom *Drosophila suzukii* Matsumura u Bugarskoj možete pronaći [OVDJE](#)